

Postimehes ja Päevalehes 1916. aastal ilmunud nekroloogid Simbirski, Samara, Taga-Kaukaasia ja Krimmi asunikule Johan Pihlakale (1861–1915). Pihlaka elu ja tegevus. Digiteeris A. Aule, kirjaviis muutmata.

Postimees (nr. 15), 20. jaanuar 1916, lk. 4

Kontshi-Shawwa asundusest (Krimmis). 28. dets. lahkus siit ilmast pika ja raske haiguse järele Tauria hariduseseltsi karskuseosakonna elulekutsuja ja esimees Joh. Pihlakas. Kadunud on Jüri kihelkonnas 1861. a. sündinud. Õpis rättsepaks ja rändas 1871. a. Simbirski kuberm. Smorodino Eesti asundusesse, kus ta edasiõppimise teel nii kaugele jõudis, et siin kösterkooliõpetaja ametit wõis pidada. Siit reisis ta Samara asundustesse, kust warsti jälle edasi Suhumi lähedale Estonia asundusesse kösterkooliõpetajaks astus. 1910 aastal reisis kodumaale tagasi ja oli Jüri kihelkonnas kooliõpetajaks, kuid 1913. aastast saadik elas Kontshi-Shawwas ja tegi siin rättsepatööd. Lahkunud suguwend wõttis igalpool, kus elas, soojalt seltsielust osa. Juhatas Smorodinos, Samaras ja Estonias laulukoorisid, asutas Estonias pasunakoori, oli kodumaal wiibides mitmes seltsis tegew: karskuseseltsi „Truuduse” esimeheks, Lagedi hariduseseltsi kirjatoimetajaks, Jüri lauluseltsis koorijuhatajaks jne. Lahkunud suguwend ei püüdnud ialgi seda warandust koguda, mis koi ehk rooste wõib rikkuda, waid ohwerdas oma elu ja aja seltskonnategewusele. Ialgi ei waadanud ta oma kasu pääle, waid ta püüded olid alati puhtad ja eeskujulikud. Hinga rahu, wäsimata rändaja, su mälestus jääb meile kalliks.

K. K.

Päevaleht (nr. 16), 21. jaanuar 1916, lk. 2

Joh. Pihlakas †

Kontshi-Sawas lahkus 28. dets. 1915 pikaldase ja raske haiguse järele siit ilmast meie wäsimata seltskonnategelane Joh. Pihlakas. Et õnnis Joh. Pihlakas mitmes asunduses ja ka kodumaal on püüdnud alati jõudumööda soojalt seltsielust osa wõtta, siis on wäärt ta elust pikemalt teatada.

Joh. Pihlakas sündis 1861. a. Jüri kihelkonnas Harjumaal metsawahi pojana. Päris emalt head waimuanded ja himu waimuwalguse järele. Warakult waeslapseks jäänud, pidi ta sellega leppima, et ainult wallakoolis sai õppida. Kuid püüdis ise lugemise abil ennast hariduses täiendada. Esiti panid wanemad ta Tallinnas kaupmeheks õppima, arwasid aga hiljem kohasemaks teda rätsepa juurde õpipoisiks saata, mis ametit ta kaks aastat õppis ja pärast ennast mitmeti täiendas. 1881. a. rändas ta wanematega Simbirski kubermangu Smorodino Eesti asundusesse, kus ta neli aastat kösterkooliõpetaja ametit pidas.

Siin asutas ta laulukoori ja tõi asunduse waimuelusse mitmeti wärskust. Siin astus ta ka abielusse. See oli õnnetu ja lõppes lahuselamisega. Smorodinost reisis ta üksi Samara Eesti asundusesse ja tegi siin rätsepatööd, kuid wõttis ka seltsielust osa. 1887. a. kutsuti ta Suhumi lähedale Estonia Eesti asundusesse kösterkooliõp., kus ta ka külakirjutaja kohuseid täitis. Siin juhatas ta laulukoori ja asutas mängukoori, milleks Saksamaalt riistad tellis. Et ta külarahwaga ja õpetajaga tülisse sattus, pani kösterkooliõpetaja ameti maha ja hakkas siin põllumeheks. 1906. a. jättis ta Estonia asunduse jumalaga, sõitis kodumaale ja asus wiimaks Krimmi elama, kus ta Eupatorias köster-kooliõpetajaks oli.

1910. aastal sõitis uueste Eestimaale tagasi ja oli oma sünnikohas, Jüri kihelkonnas 1½ a kooliõpetajaks ja walmistas ennast tundide wõtmise abil kooliõpetaja eksami wastu, mis aga ei õnnestanud.

Ka siin wõttis ta seltsielust elawalt osa: Oli karskuseseltsi „Truuduse” esimees ja laulukoorijuht, Jüri lauluseltsi kirjatoimetaja ja Lagedi hariduseseltsi laulukoorijuht. Kuid warsti lahkus ta rahutu iseloomu tagajärjel kodumaalt ja asus uueste Krimmi elama, kus Kontshi-Sawa Eesti asunduse asukohaks walis. Ka siin asus ta seltskonnatööl, asutas Tauria hariduseseltsi juurde karskuseosakonna mille esimeheks ta surmani oli; kutsus siin pasunakoori elusse, mille juhatajaks surmani jäi.

Peale otsekohese seltskonnategewuse wõttis ta elawalt ka ajakirjandusest osa ja kirjutas pikemaid kirjeldusi Simbirski, Samara, Kaukasia ja Krimmi Eesti asunduste üle. Waremalt kirjutas ta „Eesti Postimehes” ja „Sakalas”, pärastpoole „Päewalehes” ja „Wirulases”. Õnnis Joh. Pihlakas, kui iseloom ja seltskonnategelane oli mitmeti huwitaw isik. Wiletsa terwise peale waatamata oli ta alati walmis seltsielust osa wõtma, tegi ennastsalgawalt tööd ja wirgutas teisi tööle. Ta waim oli alati noor ja ta püüded aateliselt puhtad.

Hinga rahus, aga su mälestus on asunikkudele kallis.

Asunik.